

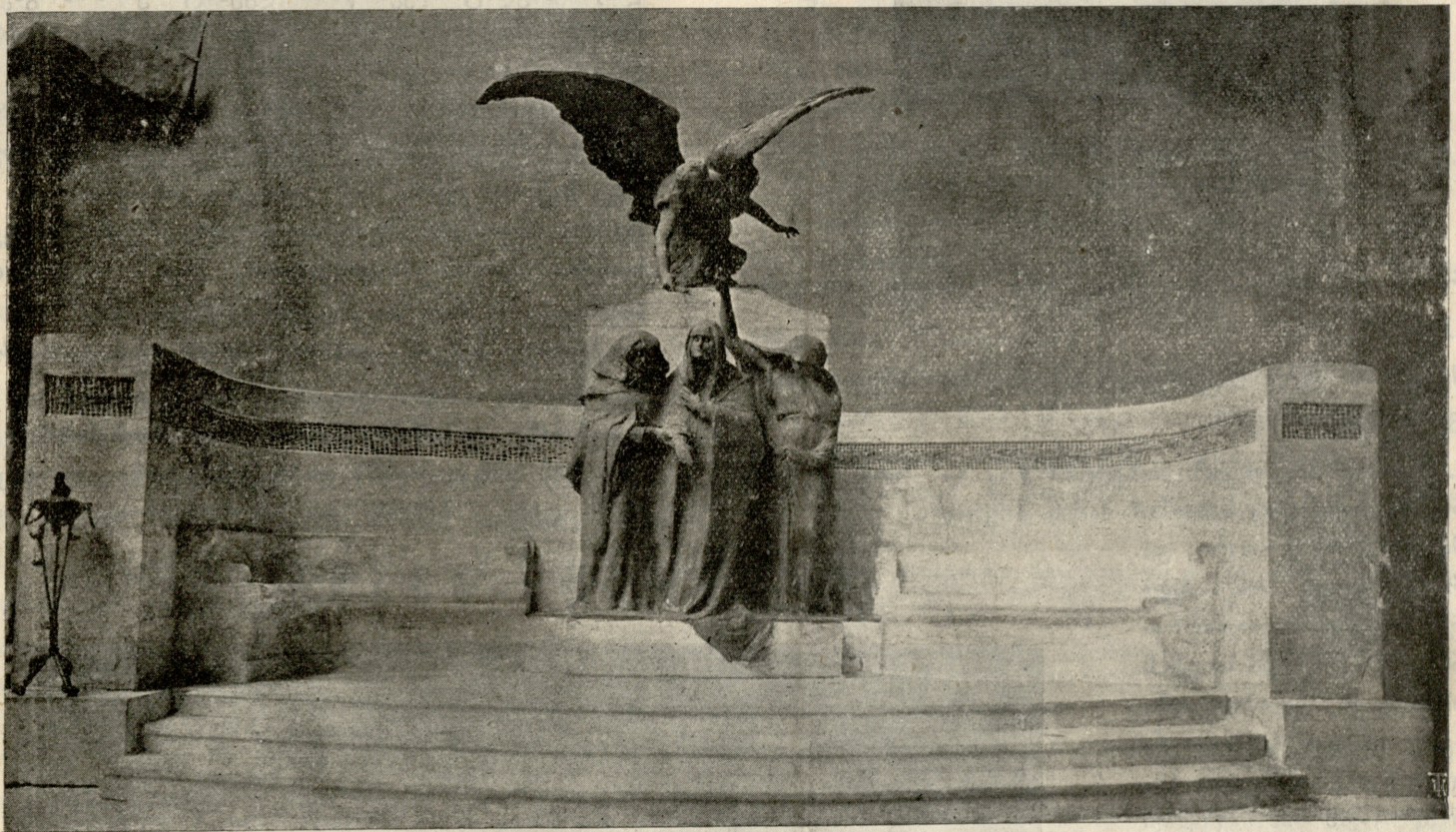
სახალხო გაზეტი

სურათებიანი დამატება

გაზეთის № 461.

კვირა, 27 ნოემბერი 1911 წ.

დამატების № 81

დ. ზ. სარაჯიშვილის ქობულის, ესკიზი.—ი. ნიკოლაძისა.

სოცხალი გვამი

დრამა 6 მოქმედებად და 12 სურათად

(დახასრული *).

გ ა მ მ მ გ ლ ა IV.

გამომძიებელი, საქმის მწარმოებელი, ღიზა, კარენანი. შემადის
ჭუჭუიანი და ღვებუღა ფეღია.

ფეღია. (მიმართავს ღიზას და კარენანს).—ლიზა, ელიზავეტა
ანდრეევნა, ვაქტორ! არა ვარ დამნაშავე. მინდოდა
საქმე უკეთესად მოწყობილიყო. და თუ დამნაშავე
ვარ... მაპატიეთ, მაპატიეთ... (მუხლებზე დატეხილ თავსა
ხრის).

გამომძი. გთხოვთ, კითხვებზე მიპასუხოთ.

ფეღია. მკითხეთ.

გამომძი. თქვენი სახელი?

ფეღია. თქვენ ხომ უკვე იცით.

გამომძი. გთხოვთ მიპასუხოთ.

ფეღია. ფეღია პროტასოვა, მერე?

გამომძი. თქვენი წოდება, წლოვანება, სარწმუნოება?

ფეღია. (ხმას არ იღებს)... როგორ არა გრცხვენიათ, რომ
მაგ სისულელეებს მეკითხებით? მკითხვეთ ის, რაც სა-
ჭიროა და არა უმნიშვნელო რამ.

გამომძი. თქვენა გთხოვთ გაფრთხილდეთ ლაპარაკის დროს
და მიპასუხოთ ჩემს კითხვებზე.

ფეღია. მაშე კარგი, რადგანაც არა გრცხვენიათ, ინებეთ.
წოდებით—კანდიდატი, წლოვანობით—ორმოცისა, სა-
რწმუნოებით—მართლმადიდებელი; კიდევ რა არის
საჭირო?

გამომძი. ბ. კარენინმა და თქვენმა ცოლმა იცოდნენ, რომ
თქვენ ცოცხალი დარჩით, როდესაც თქვენ თქვენი
ტანისამოსი მდინარის პირად დასტოვეთ და თქვენ კი
მიიმაღლეთ?

ფეღია. უეჭველია, არ იცოდნენ. მართლაც მინდოდა თავის
მოკვლა, მაგრამ შემდეგ... მაგრამ ამის თქმა საჭიროა

* იხ. სურათებიანი დამატება, № 80.

საფაროვ აბაშიძისა,
მომავალ იუბილეს გამო.

არ არის. საქმე კი ისაა, რომ მაგათ არაფერი იცოდნენ.

გამომძ. მაშ, პოლიციის მოხელეს თქვენ რათ მიეცით სხვა გვარა ჩვენება?

ფედია. რომელ პოლიციის მოხელეს? ჰო, ის რომ ჩემთან მოვიდა რეანოვის სახლში? მაშინ მთავრალი ვიყავი და იმას სიცრუე ვუთხარი; და არც მახსოვს რა ჩვენება მივეცი. ეხლა მთვრალი არა ვარ და სრულს სიმართლეს ვლაპარაკობ. მაგათ არაფერი იცოდნენ. ეგენი დარწმუნებული იყვნენ, რომ ამ ქვეყნად აღარა ვარ. ეს მეც მიხაროდა. და ეს ესეც დარჩებოდა, თუ რომ ის საბაგელი არტემიევი არ ყოფილიყო. თუ აქ ვინმეა დამნაშავე, მხოლოდ მე.

გამომძ. მესმის, რომ თქვენ გსურთ ღმობიერი იყოთ, მაგრამ კარენინისათვის სიმართლეა საჭირო. რისთვის გამოგიგზავნეს ფული?

ფედია. (ხმას აჩ იღებს).

გამომძ. თქვენ მიიღეთ სიმონოვისაგან თქვენთან სარატოვში გამოგზავნილი ფული?

ფედია. (განუშვებულა).

გამომძ. რატომ არ მიპასუხებთ? ოქმში ისე იქნება შეტანილი, რომ ამ კითხვებზე დამნაშავე ვასუსს არ იძლეო-

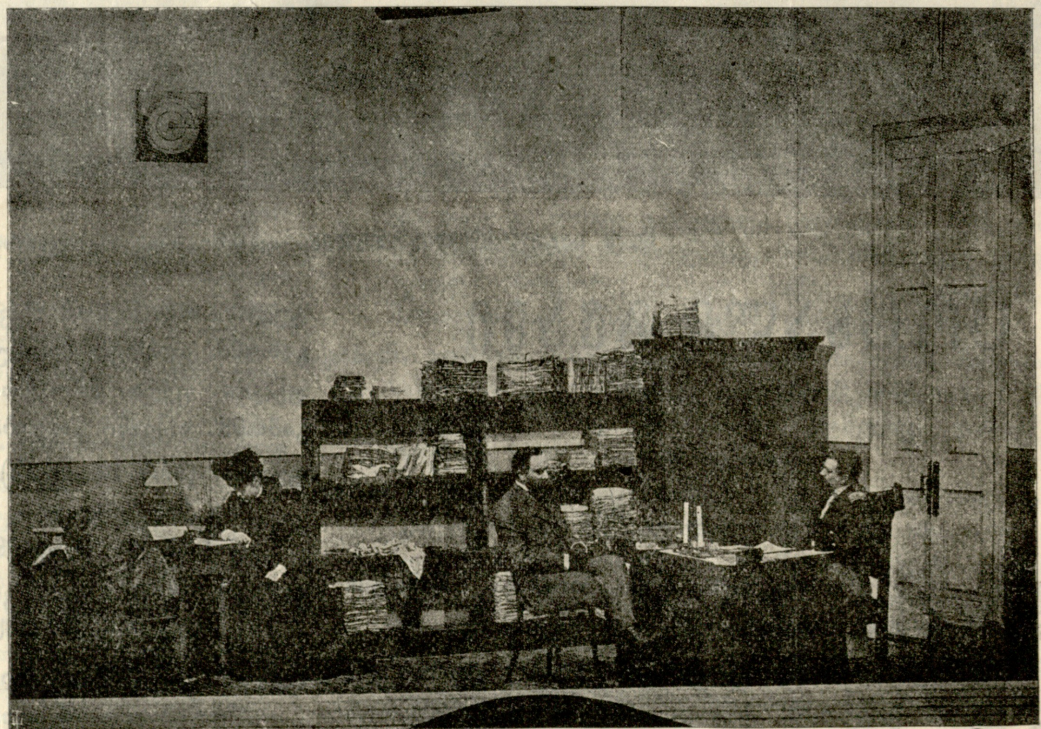
და და ამან შეიძლება ძალიან გავნოთ თქვენც, იმათაც. მაშ როგორ იყო, ჰა?

ფედია. (განუშვებულა და შეუდეგ).—ოხ, ბატონო გამომძიებელო, როგორ არა გრცხვენინათ? აბა რას ეჩხირებით სხვის ცხოვრებაში? გიხარინათ რომ უფლებითა ხართ აღჭურვილი... ეს უფლება გსურთ გამოიჩინოთ, სტანჯავთ ფიზიკურად კი არა, არამედ ზნეობრივად იმ ხალხს, რომელიც ათასჯერ თქვენზე უკეთესია.

გამომძ. თქვენა გთხოვთ...

ფედია. თხოვნა საჭირო არ გახლავთ. ყველაფერს ვიტყვი, რასაცა ვფიქრობ. თქვენ კიდევ სწერეთ (საქმის მწარმოებელს). სულ არა იყოს რა ოქმში პირველად იქნება მინც შეტანილი გონივრული, ადამიანური სიტყვა (ხმას იმაღლებს). სცხოვრობს სამი ადამიანი: მე, ესა და ის. ჩვენ შორის სრული განწყობილებაა,—ბრძოლა კეთილისა ბოროტებასთან, იმ გვარი სულიერი ბრძოლა, რაზედაც თქვენ წარმოდგენაც კი არა გაქვთ. ეს ბრძოლა თავდება ერთგვარ მდგომარეობით, რაიც ყველას აკმაყოფილებს. ყველა დამშვიდებულია. ისინი თავს ბედნიერად გრძნობენ,—უყვართ ჩემი ხსოვნა. კიდევ ჩემის დაცემით ბედნიერი ვარ, რომ ჩავიდინე რაც საჭირო იყო, რომ ურგები, ჩამოვშორდი ცხოვრებას; ხელი არ შეეფუშალე იმათ, ვინც კარგები და საყვარელი არიან სიცოცხლით. ჩვენ ვცხოვრობდით ჩვენთვის. უცბად მოდის ვიღაც საბაგელი, ვიგინდარა, რომელიც ჩემგან ითხოვს, რომ იმის გაიძვერობაში მეც მივიღო მონაწილეობა. ხელსა ვკრავ. ის მოდის თქვენთან, სამართლიანობის მებრძოლესთან, ზნეობრიობის დამცველთან. და თქვენ, რომელიც ოც რიცხვში იღებთ აბაზებს მაგ საზიზღრობისათვის, იცვამთ

ს მ მ ხ ა ლ ი გ ვ ა ე ი.

სახამართლოს გამომძიებელი. თქვენი წოდება?

ქარენინი. კამერგერი, დეისტრიტელნი სტატსკი სოვეტნიკი.

(მეექვსე მოქმედების პირველი სურათი).

მონდირს და სულის სიმშვიდით ყოყოჩობთ. იმ ხალხის წინაშე ფრჩხილათაც კი არა ჰღირხართ, რომლებიც თავის ტალანშიაც კი არ მიგიღებენ. მაგრამ თქვენ აცოცებულხართ და გიხარიათ...

ჩინეთის რევოლუცია.

ქ. უჩანში დახოცილ რევოლუციონერთა გვამების აკრფვა.

გამომძ. აქედან გაგაყვანებთ...

ფედია. არაფერიც არ მეშინიან იმიტომ, რომ მკვლარი ვარ და ვერაფერს დაჰაკლებთ; არ არის ისეთი ყოფა, რომელიც ჩემსაზე უარესი იყოს. მაშ, გამიყვანეთ.

კარენ. წასვლა შეგვიძლიან?

გამომძ. ესლავე, მხოლოდ ოქმზე ხელის მოწერაა საჭირო.

ფედია. რა სასაცილონი იქნებოდით, რომ მაგნიარ საზიზღრები არ ყოფილიყავით!

გამომძ. გაიყვანეთ. თქვენ დამიტუსალებიხართ.

ფედია. (კარენის და ჯიზას).—მაშ, მამატიეთ.

კარენ. (მიჯა და ხელს ჩამოაჩთმევს).—სჩანს, ასე უნდა მომხდარიყო... (ჯიზა ახლოს გაიფდის. ფედია დაბლა თავს უკრავს).

ფ ა რ დ ა .

სურათი მემორე.

ტალანი საოლქო სასამართლოსი. უკანა მხარეს მოსჩანს შუშაბანაიანი კარა, რომელთანაც სდგას შიკრიკი. მარჯვნივ მეორე კარია, რომლიდანაც დაძნაშავენი შეჰყავთ. პირველ კართან მივა დამონძილ ტანისამოსში ივანე პეტრეს ძე ალექსანდროვი, რომელსაც შესვლა სწადიან.

გ ა მ ო ხ ვ ლ ა I.

შიკრიკი და ივანე პეტრეოვი.

შიკრიკი. საით? არ შეიძლება. შეხეთ, რომ მიიწევს?

ივანე პეტ. რატომაც არ შეიძლება? კანონი ამბობს: საქმის გარჩევა სახალხოთ უნდა მოხდესო. (მოისმის ტაშის ტყმა).

შიკრიკი. არ შეიძლება და ესე. ჩემთვის არ უბრძანებიათ.

ივანე პეტ. უზრდელი! არ იცი, ვის როგორ ელაპარაკო. (გამოდის ფრკში გამწყობადი ახალგაზდა ვექილი).

გ ა მ ო ხ ვ ლ ა II.

შიკრიკი, ივანე პეტრეოვი და ახალგაზდა ვექილი.

ახალ. ვექ. თქვენ რა გსურთ, საქმე გაქვთ რამე? **ივანე პეტ.** არა, მაყურებელი გახლავართ და ეს უზრდელი, ფინია კი არ მიშვებს.

ახალ. ვექ. კარგი, მაგრამ აქ რომ ხალხისათვის არა?

ივანე პეტ. ვიცი, მხოლოდ ჩემი გაშვება ხომ შეიძლება?

ახალ. ვექ. ცოტა მოიცადეთ; აი, ეხლა დროებით შესწყვეტენ საქმის გარჩევას და (წასვლას აპირებს; შეხვდება თავად აბრეზკოვს).

გ ა მ ო ხ ვ ლ ა III.

შიკრიკი, ივანე პეტრეოვი, ახალგაზდა ვექილი და თავადი აბრეზკოვი.

თავ. აბრ. ნება გვიბოძეთ შევიტყოთ, საქმე როგორაა?

ახალ. ვექ. ჯერ ვექილები ლაპარაკობენ. ეხლა—პეტრეოვინია. (მოისმის ტაშის ტყმა).

თავ. აბრ. დამნაშავენი როგორ ურიგდებან თავის მდგომარეობას?

ახალ. ვექ. დიდის ღირსებით უჭირავთ თავი, განსაკუთრებით კარენისა და ელიზავეტა ანდრეევას. იმათ კი არ ასამართლებენ, არამედ იანინი ასამართლებენ საზოკადოებას. ამას უნებლიეთა გრძნობთ. პეტრეოვინიც სწორედ ამით უჭირს სიტყვას.

თავ. აბრ. პროტასოვი?

ახალ. ვექ. საშინლად აღელვებულია. მთლად ცახცახებს; მაგრამ ეს იმის ცხოვრებით აიხსნება. ძალიან გულმოსულათაა, რამდენჯერმე სიტყვა გააწყვეტინა ბრალმდებელსაც, ვექილებსაც. რალაც არა ჩვეულებრივად აღელვებული.

თავ. აბრ. როგორა ჰფიქრობთ, საქმე რით გათავდება?

ახალ. ვექ. ძნელი სათქმელია. მაინცა და მაინც წინასწარ განზრახვით საქმის მოწყობას არ ამტკიცებენ, თუმცა...

ო ს მ ა ლ მ თ - ი ტ ა ლ ი ი ს ო მ ი .

არაბთა აქლემების კარავანი თაზისში.

(გამოდის ფიდაც კაცი. თავ. აბრეზკოვი კაკებისაგან მიემართება). თქვენ შესვლა გნებავთ?

თავ. აბრ. დიახ.

ახალ. ვექ. თავადი აბრეზკოვი ბრძანდებით?

თავ. აბრ. დიახ.

სოციალი გვიანი.

ფედია (მივა ივან პეტროვიჩთან) მომიტანეთ? ივან პეტრ. აი, აპა! (რევოლუციის აწვდის). (მეექვსე მოქმედების მეორე სურათი).

ახალ. ვიქ. (შოკრიკს) გაუშვით. აქვე მარცხნივ თავისუფალი სავარძელია (შოკრიკი გაუშვებს თავ. აბრეჯოვს. კარი რომ გაიღება გაშინდება მოლაპარაკე ვიქილი).

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა IV.

შოკრიკი, ახალგაზდა ვიქილი და ივან პეტროვიჩი.

ივან პეტ. აი არისტოკრატები!.. სულიერად არისტოკრატი ვარ და ეს კი უფრო ჩემზე მაღლა სდგას.

ახალ. მაგისა კი უკაცრავად (გაიფლას).

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა V.

შოკრიკი, ივან პეტროვიჩი და პეტრუშკოვა. (განქარებით მოდის პეტრუშკოვა).

პეტ. აი, გამარჯობა, ივან პეტროვიჩი! საქმე როგორაა?
ივან. პეტ. ჯერ კიდევ ვეჭილები ლაპარაკობენ მაგრამ... ჩვენ კი არ გვიშვებენ...

შოკრიკი. აქ ნუ ხმაურობთ, სამიკიტრო ხომ არ არის. (კიდევ მოისმის ტაშის ტაშა, კარი გაიღება, გაშინდებიან ვიქილები, მუხურობედი ქალები და კანცები).

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა VI.

ივანივე და აფიცერი.

ქალი. მშვენიერი რამ იყო, ამატრემლა.
აფიცერი. ყოველნიერ რომანსა სჯობდა. მხოლოდ გაუგებარია, იმ ქალს როგორ შეეძლო ჰყვარებოდა ისეთი საშინელება!

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა VII.

ივანივე. იღებს მეორე კარი; გაშინდებიან და მხაშვები: ჯერ ღიზა და კანკინი და გაიფლას ტაშანს, იმათ შემდეგ ფედია (მარტო).

ქალი. ჩემოდ. აგერ ისიც. შეხეთ, როგორ აღელვებულია. (ქალი და აფიცერი გაიფლას).

ფედია. (მივა ივ. პეტროვიჩთან). — მომიტანე?
ივან. პეტრ. აი. (დასასვლელს აწვდის).
ფედია. (ჭიბუში და მხაშვებს და წასვლას აბიკებს; შენიშნავს პეტრუშკოვს). — სისულელეა, საძაგლობა! მომწყინდა. მომწყინდა. უაზრობაა (წასვლას აბიკებს).

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა VIII.

ივანივე და პეტრუშინი, ჩასუქებული მოწითული მხიარული ვიქილი.

პეტრუშ. აბა, ბიძია, ეხლა ჩვენი საქმე კარგადაა, მხოლოდ არ წამიხდინოთ თქვენ ბოლო სიტყვაში.

ფედია. არაფერსაც არ ვიტყვი. რა უნდა უთხრა იმათ?! არას ვიტყვი.

პეტრუშ. არა, თქმა საკიროა. თქვენ ნულარა გეფიქრებთ რა; ჩვენი საქმე აღჩუხება. თქვენ სთქვით ის, რაც მიაშბეთ და თუ კიდევ დაგსაჯეს, დაგსჯიან იმიტომ, რომ თავი აღარ მოიკალით, ე. ი. იმისთვის, რაც დანაშაულებათ ითვლება, როგორც მოქალაქურ, გერეთვე საეკლესიო კანონებით.

ფედია. არაფერს ვიტყვი.

პეტრუშ. რატომ?
ფედია. არ ინდა და არც ვიტყვი. მხო-

ლოდ ეს მითხარით: სულ უარესად როგორ უნდა გადასწყდეს საქმე?

პეტრუშ. აკი გითხარით: უკიდურეს შემთხვევაში ციმბირში გადაგასახლებენ.

ფედია. ვისა?

პეტრუშ. თქვენ და თქვენს ცოლს.

ფედია. კარგად რომ დაბოლოვდეს?

პეტრუშ. საეკლესიო მონანიება და, რა თქმა უნდა, განქორწინება მეორე შეუღლებისაგან.

ფედია. მაშ, ისინი კვლავ შემოიკავენ იმ ქალთან, ესე იგი, იმ ქალს ჩემით.

პეტრუშ. ეს ზომ ასეც უნდა იყოს. თქვენ მხოლოდ ნუ დელოვთ. და, გეთაყვათ, ისე ილაპარაკეთ, როგორც გეუბნებით, მეტი არაფერი. თუმცა... (შენიშნავს, რომ იმათ შემოხვევას და უუკნ უგდებენ). დავილაღე, წავალ შევისვენებ. თქვენც მანამდე გაიარ-გამოიარეთ. უმთავრესი ისაა, რომ არ შეკრთეთ.

ფედია. სხვა გვარი გადაწყვეტილება კი არ შეიძლება?

პეტრუშ. (წასვლას). — სხვა არავითარი.

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა IX.

ივანივე, კარდა პეტრუშინისა, და სსსამართლს მოხედავნი. **სასამარ. მოხ.** გაიარეთ, გაიარეთ, ტალანში რას გაჩერებულხართ!

ფედია. ემ საათში. (ამოიღებს რევოლუციის და დაიკრავს გულში. დაეცემა. ეგუანა მისცეფდებაან). არა უშავსრა რა, მგონი, ესე სჯობს, ლიზა!.

გ ა მ თ ხ ვ ლ ა X.

(ეგუა კარებიდან მოხბიან მუხურობენი, მოსამართლენი, დამხმარენი. მოწმენი. ეგუას წინ ღიზაა. მერე მათა და კარხინი, ივან პეტროვიჩი და თავ. აბრეჯოვი).

ლიზა. ფედია, ეგ რა ჩაიღინე! რისთვის?

ფედია. მაპატიე, რომ ვერ შევძელ... სხვა გვარად გამენტავისუფლებინე... შენთვის არა... ჩემთვის ასე სჯობს... ხომ დიდი ხანია მზათა ვარ...

ლიზა. შენ იცოცხლებ. (ექიმო დაიკრავს და უუკნ უგდებს).

ფედია. უეჭომოლაც კარგად ვიყო... ვიქტორ, მშვიდობით... მაშამ როკორ... დაიგვიანა... (ქვითინებს) რა კარგია... რა კარგია... (ეგდება).

ფ ა რ დ ა.

გ. ახალციხელი.

